

Praxis 2024

Verpleegkundig Specialist Geestelijke Gezondheidszorg

AGRESSIEF GEDRAG TEGEN HULPVERLENERS

Helge Herzmann

HELGE HERZMANN (37) is geboren in 1986 in Duitsland. Op 21-jarige leeftijd maakte hij de overstap naar Nederland. Daar studeerde hij aan de Avans Hogeschool als HBO-V leerling vanuit GGZ WNB.

Eenmaal afgestudeerd werkte Helge, naast zijn vaste baan binnen de psychiatrische Spoedzorgketen bij GGZ WNB, binnen alle grote organisaties in Nederland in Zuid- en Midden-Nederland in verschillende sectoren, zoals de verslavingszorg, forensische psychiatrie, langdurige psychiatrie, intensieve klinisch-psychiatrische zorg (in meerdere KIB's/CIB's) en op verschillende High-Intensive Care afdelingen. Daarna volgde hij een docentenopleiding in de-escalerend werken. Naast teamtrainingen begon Helge gastlessen te verzorgen aan de Hogeschool Zeeland, onder andere in herstelgericht werken en farmacologie.

In 2021 is Helge gestart met zijn opleiding tot verpleegkundig specialist GGZ. De leerjaren heeft hij als bijzonder leerzaam ervaren, waarbij Helge zowel op professioneel als persoonlijk vlak een intensieve ontwikkeling heeft doorgemaakt, met name door de leertherapie en zijn huidige vervolgbehandeling (extern). Dit heeft geleid tot de doelgerichte inzet van eigen ervaringskennis als vs GGZ, evenals de doelgerichte inzet van meer ervaringsdeskundigheid binnen de GGZ. Helge zal hopelijk, een jaar later, namelijk in 2024, zijn vs-GGZ-opleiding afronden vanwege een herkansing van het derde praktijkjaar.

Zijn toekomstplannen richten zich op de verdieping van psycho-motorische therapietechnieken, systemische methoden en technieken, en het verder professionaliseren van zijn eigen inzet van ervaringskennis. Zowel de psychiatrische kortdurende zorg, verslavingszorg en jeugdzorg behoren tot zijn passies en werkwensen.

AGRESSIEF GEDRAG TEGEN HULPVERLENERS

In de klinisch forensische psychiatrie bij GGZ WNB

Onderzoeker: Helge Herzmann (Verpleegkundige in opleiding tot specialist GGZ/ Leerjaar 2021) (GGZ VS/GGZ WNB)
 Onderzoeksbegeleider: Linda van Loon (GGZ WNB); Onderzoekslijn Antisociaal gedrag en agressie (GGZ WNB)

Aanleiding

- Landelijk en internationaal is sprake van een aanhoudend agressie-problemen binnen de klinische forensische psychiatrie (Klein Tuente et al., 2021; Gildberg et al., 2021).
- Tot 2021 blijvende stijgingen van meldingen van agressief incidenten met een hoog risico binnen de FPA van GGZ WNB (Van Geel, 2021).
- Onderzoekscommissie van GGZ WNB agendeerde een oorzakenanalyse naar deze stijging (Van Geel, 2021).

Doelstelling

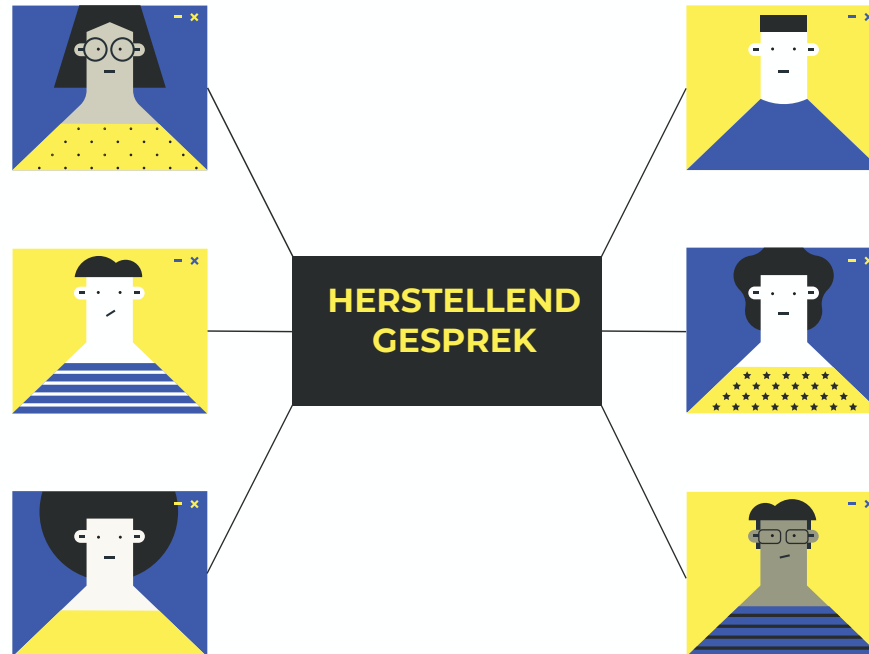
- Verdiepende kennis vanuit cliëntperspectief vergaren over:
  - a. Factoren van agressief gedrag tegen hulpverleners.
  - b. Samenwerkingsherstellende interventies.

Onderzoekspopulatie

- Opgenomen binnen de FPA tijdens onderzoeksperiode.
- Voldoen aan inclusiecriteria.
- Bekend met agressief gedrag tegen hulpverlening.
- Bekend met antisociaal gedrag.

Methoden

- Kwalitatief fenomenologisch onderzoeksdesign.
- Steekproeftrekking middels convenience sampling.
- Dataverzameling middels diepte-interviews.
- Data-analyse middels Colaizzi.
- Member- check.
- **Data- saturatie bereikt na 8 interviews (N=8).**

Resultaten

1. Factoren van agressief gedrag

a. Interpersoonlijke factoren ervaren door cliënten

- Niet actief luisteren.
- Sterk en stellig gedrag.
- Zich niet geholpen voelen.

b. Intrapersoonlijke factoren van cliënten

- Eigen pathologie (gerapporteerd door cliënten).

c. Omgevingsfactoren ervaren door cliënten

- Het gevoel van stagnatie/achteruitgang in herstel bij de start van een 'nieuwe' opname in een andere (vervolg) setting.
- Verblijf op een gesloten setting en het gevoel alle vrijheid kwijt te zijn.

2. Samenwerkingsherstellende interventies

- Rustmoment voor cliënten na vertonen van agressief gedrag.
- Herstelend gesprek tussen hulpverlener en cliënt, inclusief alle betrokkenen als leermoment.

Aanbevelingen

- Verdiepend onderzoek naar agressieve gevoelens van cliënten bij het begin van de opname.
- Uitwerken van de interventie 'herstelgesprek' en mogelijk implementeren, bij voorkeur samen met de cliënt.

KERNTHEMA'S ONDERZOEK

CLIËNTGERICHT

HERSTEL

SAMENWERKING

AGRESSIEPREVENTIE

Bronvermelding.

Gildberg, F. A., Fallesen, J. P., Vogn, D., Baker, J., & Fluttert, F. (2021). Conflict management: A qualitative study of mental health staff's perceptions of factors that may influence conflicts with forensic mental health inpatients. *Archives of Psychiatric Nursing*, 35(5), 407-417. <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2021.06.002>
 Klein Tuente, S., Bogaerts, S., & Velling, W. (2021). Mapping aggressive behavior of forensic psychiatric inpatients with self-report and structured staff-monitoring. *Psychiatry Research*, 301(2), 113983. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2021.113983>
 Van Geel, E. (2021). Trendanalyse MIC-commissie T2 2021. GGZ WNB Intranet.